

Available in: Journal.isrc.ac.ir

Journal of Space Science, Technology & Applications (Persian)

Vol. 3, No. 1, pp.: 1-12 2023

DOI: 10.22034/jssta.2022.328999.1078

Article Info

Received: 2022-02-09 Accepted: 2022-10-10

Keywords

High throughput satellite, Interleaved sub-arrays, Multiple beam antenna, Phased array antenna, Subbeam

How to Cite this article

Elham Sharifi moghaddam, Arash Ahmadi , Mohammad Fazaelifar," Approaches to Overcome Challenges and Technology Bottlenecks of Geostationary Orbit high Throughput Satellite Payload Antenna", Journal of Space Science, Technology and Applications, vol 3 (1), p.: 1-12, 2023.

Approaches to Overcome Challenges and Technology Bottlenecks of Geostationary Orbit high Throughput Satellite Payload Antenna

Elham Sharifi moghaddam^{*,1}, Arash Ahmadi², Mohammad Fazaelifar³

 1,*. Satellite Research Institute, Tehran, Iran, Corresponding author e.sharifimoghadam@isrc.ac.ir
2. Faculty of electrical engineering, KN Toosi university of technology, Tehran, Iran, aahmadi@eetd.kntu.ac.ir
3. Satellite Research Institute, Tehran, Iran, m.fazaelifar@isrc.ac.ir

Abstract

The antenna of a high throughput satellite payload should generate multiple spot beams simultaneously to provide frequency reuse by creating cellular coverage for the satellite. The phased array antenna is a proper option for this application. In geostationary orbit, the satellite field of view is limited, and dividing it to several tight beams poses many challenges to the antenna design. The large dimensions of the radiating aperture, high number of radiant elements, the need for dividing the array into several sub-arrays, which lead to appearance of grating lobes, and the orthogonality of the beams with tiny angular distance from each other, are the challenges of the antenna design. In this article, a multiple beam phased array antenna in Ka-band with microwave beam forming network has been synthesized and designed to meet aforementioned challenges. The sub-beam technique has been used for decreasing the array dimensions. For eliminating the grating lobes, the array has been divided into interleaved sub-arrays in two dimensions. A new beam forming network has been designed in this paper which can generate several simultaneous orthogonal beams for interleaved sub-arrays.

راهکارهایی برای رفع چالشها و عبور از گلوگاههای فناوری آنتن محموله HTS در مدار زمینآهنگ

الهام شريفي مقدم "*، آرش احمدي ٢، محمد فضائليفر ٣

۱*. عضو هیأت علمی پژوهشکده سامانه های ماهواره، پژوهشگاه فضایی ایران، تهران، ایران، (نویسنده مسئول) e.sharifimoghadam@isrc.ac.ir ۲. عضو هیأت علمی دانشکده مهندسی برق، دانشگاه خواجه نصیرالدین طوسی، تهران، ایران aahmadi@eetd.kntu.ac.ir_ ۲. پژوهشکده سامانههای ماهواره، پژوهشگاه فضایی ایران، تهران، ایران m.fazaelifar@isrc.ac.ir

چکیدہ

آنتن یک محموله ^۱ HTS باید توانایی ایجاد چندین پرتو تشعشعی را به صورت همزمان داشته باشد تا با ایجاد پوشش سلولی برای ماهواره، امکان استفاده مجدد از فرکانس را فراهم آورد. آنتن آرایه فازی یک گزینه مناسب برای این کاربرد است. در مدار زمینآهنگ، زاویه دید ماهواره بسیار محدود است و تقسیم این زاویه دید محدود به تعداد زیادی پرتو باریک؛ طراحی آنتن آرایه فازی را با چالشهای فراوانی روبهرو میکند. ابعاد بزرگ پنجره تشعشعی، تعداد بالای المانهای تشعشعی و نیاز به تقسیم آرایه به زیرآرایهها و ظهور گریتینگ لوبها^۲، و تعامد پرتوهایی که فاصله زاویهای بسیار اندکی با یکدیگر دارند، از جمله این چالشها هستند. در این مقاله، یک آنتن آرایه فازی چندپرتویی در باند A با شبکه شکل دهی پرتو مایکروویوی به نحوی سنتز و طراحی شده است که چالشهای مذکور را مرتفع سازد. برای کاهش ابعاد پنجره تشعشعی از تکنیک تقسیم هر پرتو به تعدادی زیرپرتو، و برای حذف گریتینگ لوبها از زیرآرایههای در میان هم فرورفته در دو بعد استفاده شده است. شبکه شکل دهی پرتو جدیدی در این مقاله طراحی شده است که قابلیت ایجاد چندین زیرپرتو تشعشعی همزمان

1 High throughput satellite

2 Grating lobe

دسترسپذیر در نشانی: Journal.isrc.ac.ir

دو فصلنامه علــوم، فــناوری و کاربردهــای فضـایی

سال سوم، شماره ۱، صفحه ۱۲-۱ بهار و تابستان ۱۴۰۲

DOI: 10.22034/jssta.2022.328999.1078

تاريخچه داوری

دریافت: ۱۴۰۰/۱۱/۲۰ پذیرش: ۱۴۰۱/۰۷/۱۸

واژەھاي كليدى

آنتن آرایه فازی، آنتن چند پرتوه، ماهواره ظرفیت بالا، زیر آرایههای در میان هم فرورفته، زیر پر تو

نحوه استناد به این مقاله

الهام شریفی مقدم، آرش احمدی، محمد فضائلیفر. " راهکارهایی برای رفع چالشها و عبور از گلوگاههای فناوری آنتن محموله HTS در مدار زمینآهنگ"، دوفصلنامه علوم، فناوری و کاربردهای فضایی، جلد سوم، شماره اول، صفحات ۱–۱۲، ۱۴۰۲.

۱–مقدمه

نسل جدید ماهوارههای مخابراتی که به ماهوارههای ظرفیت بالا (HTS) معروفند، برای افزایش ظرفیت کانال مخابراتی از پوشش سلولی و تکنیک استفاده مجدد از فرکانس^۱ و استفاده از پلاریزاسیونهای متعامد بهره می گیرند. بدین ترتیب که سلولهای مجاور از لحاظ باند فرکانسی یا پلاریزاسیون با یکدیگر تداخل ندارند. این سلولهای مجاور تشکیل یک خوشه^۲ را میدهند که در ناحیه پوشش ماهواره بارها و بارها تکرار می شوند، و بدین-ترتیب، امکان استفاده مجدد از فرکانس را فراهم می آورند [1].

در سال ۲۰۱۰، اولین ماهوارههای مخابراتی با پوشش سلولی با نامهای Ka-sat و I-Hylas در مدار GEO³ قرار گرفتند و عملیاتی شدند. مأموریت این ماهوارهها، سرویسدهی به شبکه اینترنت با نرخ بیت بالا و سرویسدهی مخابراتی به کاربران متحرک بود. ماهواره ta-sat برای تمام قاره اروپا پوششی با ۱۰۰ سلول فراهم آورده و فرکانسهای لینک پایینرو و بالارو این ماهواره به ترتیب GHz و ۲۰ GHz بوده و با استفاده از تکنیک استفاده مجدد از فرکانس، ظرفیت کانال به ۱۰ برابر یک ماهواره با محموله کلاسیک و با همان توان مصرفی و قطر آنتن افزایش یافت [3] ,[2] ماهوارههایی چون جی ست ۴۲۹، اس ای اس ۱۲ ^۵و یاست ۳۰، از دیگر ماهوارههای ظرفیت بالا با پوشش سلولی در مدار GEO هستند که هم اکنون عملیاتی بوده و

اخیرا منظومهای از ماهوارهها در مدار LEO چون استارلینک^۷، وان وب^۸ و کویپر^۹ نیز با ایجاد پوشت سلولی، میتوانند ظرفیتهای بالایی را فراهم آورند. اگرچه بودجه لینک در این ماهوارهها از نظر تلفات فضای آزاد وضعیت بهتری دارد و هزینه پرتاب هریک از این ماهوارهها از پرتاب ماهواره به مدار GEO کمتر است، با این حال هزینه کلی بهرهبرداری و قراردهی منظومه آنها در مدار بیشتر است. در مجموع میتوان گفت، دلیل

1 Frequency reuse 2 Cluster 3 Geostationary orbit 4 GSAT 29 5 SES 12 6 Yahsat 3 7 Starlink

اصلی استفاده از این مدار، تاخیر کمتر است. با این حال، امروزه بزرگترین اپراتورهای ماهوارهای پهنباند از مدار GEO برای فراهم آوردن بیشتر سرویسها استفاده میکنند. مهمترین فایده این کار، سادگی آنتن ترمینالها و ماهواره است که نیازی به ایجاد پرتو تشعشعی دنبالگر در آنها وجود ندارد.

عنصر كليدى محموله براى ايجاد پوشش سلولى، آنتنى است که توانایی ایجاد چند پرتو تشعشعی به صورت همزمان را داشته باشد. انواع مختلفی از آنتنهای چند پرتوه برای ماهوارههای GEO استفاده می شوند. ساده ترین و قدیمی ترین نوع این آنتن، رفلکتور با یک تغذیه به ازای هر پرتو ¹⁰(SFBA) است. در این نوع آنتن، برای اینکه نواحی تاریک بین پرتوهای نقطهای مجاور ایجاد نشود، یرتوهای نقطهای مجاور باید با یکدیگر همیوشانی کوچکی داشته باشند. برای این کار می توان از رفلکتور شکل داده شده استفاده نمود که البته ابعاد بزرگتری نسبت به رفلکتور معمولی دارد. روش دیگر استفاده از چندین رفلکتور به جای یک رفلکتور است که فضای بیشتری را اشغال خواهد نمود. تعداد رفلکتورها به تعداد سلولها در یک خوشه بستگی دارد. این نوع آنتن فضای زیادی را اشغال میکند، همچنین، نسبت به جابهجاییهای رفلکتورها در جهت مخالف یکدیگر بسیار حساس است. تکنیک دیگر، استفاده از رفلکتوری با چندین تغذیه به ازای هر پرتو (MFBA) است. به نحوی که هر پرتو خوشهای توسط مجموعهای از تغذیهها ایجاد می شود. پرتوهای نقطه ای مجاور از برخی تغذیه ها به صورت مشترک استفاده میکنند و بدین ترتیب هم پوشانی مورد نظر بین یرتوهای نقطهای مجاور ایجاد می شود. این نوع آنتن شبکه تغذیه پیچیدهتری نسبت به آنتنی با یک تغذیه به ازای هر پرتو دارد [4].

روش دیگر برای ایجاد چندین پرتو همزمان، استفاده از آنتن آرایه فازی چندپرتوه (MBPAA¹²) است. این نوع آنتن هم می-تواند به عنوان تغذیه یک بازتابنده آفست^{۱۳} ایجاد شود و هم به صورت تشعشع مستقیم مورد استفاده است. ساخت آنتنی که متشکل از یک رفلکتور و یک آرایه فازی باشد، نسبت به یک آرایه

- 9 Kuiper
- 10 Single feed per beam antenna
- 11 Multi feed per beam antenna
- 12 Multiple beam phased array antenna
- 13 Offset reflector

⁸ Oneweb

فازی تشعشع مستقیم گرانتر است و حجم بیشتری را نیز اشغال میکند. آنتن آرایه فازی چندپرتوه تشعشع مستقیم، نسبت به آنتنهای SFBA و MFBA طراحی پیچیدهتری دارد ولی از نظر وزن و حجم اشغالی و همچنین هزینه ساخت وضعیت بهتری دارد، از اینرو، گزینه مطلوبی به حساب میآید و گزینه انتخاب شده در این مقاله است.

شبکه شکلدهی پرتو (BFN) یک MBPAA، یکی از مهمترین اجزای سیستم است که قابلیت ایجاد چندین پرتو تشعشعی همزمان را برای سیستم آنتن فراهم میکند. در صورتیکه تغییر جهت و اندازه پرتوها مد نظر نباشد، BFN مایکروویوی گزینه کم هزینهتر و مطمئنتری نسبت به شبکه BFN دیجیتال برای سیستم آنتن چند پرتوه محسوب میشود. یک BFN مسطح چند لایه با استفاده از فناوری موجبر تجمیع شده با زیر لایه (SIW²) توسط آقای لیان^۳ و همکارانش طراحی شده با زیر لایه (SIW²) توسط آقای لیان^۳ و همکارانش طراحی و ساخته شده است [۵]. این BFN قابلیت تحریک یک آنتن آرایه-ای ۴×۴، متشکل از المانهای شیاری نردبانی را دارا بوده و ۱۶ پرتو به صورت همزمان ایجاد کرده است.همچنین آقای لیان و ممکارانش یک ۱۶ BFN مسطح تک لایه با استفاده از فناوری موجبر تجمیع شده با زیر لایه (SIW⁴) برای آنتن آرایه فازی چند موجبر تجمیع شده با زیر لایه (SIW⁴) برای آنتن آرایه فازی چند

آرایه فازی مورد نظر در مقاله حاضر باید بتواند چندین پرتو تشعشعی ثابت را در یک زاویه دید محدود (مناسب برای ماهواره های GEO) ایجاد نملید. در این مقلله، ابتدا چالشهای طراحی و پیادهسازی آنتن آرایه فازی چند پرتوه استخراج شده و سپس راهکارهایی برای رفع این چالشها و گلوگاهها ارائه شده است. بدین ترتیب که شرکه شرکل دهی پرتو جدیدی با توجه به نیازمندیهای یک ماهواره HTS باند Ka متداول طراحی شده و شریهسازیهای لازم برای استخراج پرتو تشعشعی صورت پذیرفته است.

4 Substrate integrated waveguide1 Beam forming network5 Spot beams2 Substrate integrated waveguide3 Lian

دوفصلنامه علوم، فناوری و کاربردهای فضایی – سال سوم، شماره اول، بهار و تابستان ۱۴۰۲/ ۴

۲-نیازمندیهای طراحی آنتن محموله مخابراتی یک HTS متداول در باند Ka

در این بخش، نیازمندیهای اصلی یک آنتن چند پرتوه متداول در باند Ka برای یک ماهواره HTS در مدار GEO مطرح شدهاند. در این ماهواره HTS فرض شده است که پهنای پوشش ماهواره در دو راستای x و y ($\Delta\theta_x$, $\Delta\theta_y$) به ترتیب برابر °۱۰ و °۹ است. تعداد پرتوها در هر یک از راستاهای x و y برابر ۱۰ و سایز خوشه ۴ در نظر گرفته شده است. بنابراین، ۲۵ خوشه در ناحیه پوشش وجود خواهد داشت و فاکتور استفاده مجدد از فرکانس ۲۵ خواهد بود.

برای داشتن پوششی پیوسته و جلوگیری از ایجاد نواحی تاریک، پرتوهای نقطهای^۵ باید با یکدیگر همپوشانی کوچکی داشته باشند. به همین خاطر، ناحیه پوشش به تعدادی ۶ ضلعی منتظم تقسیم میشود و کانتور هر پرتو نقطهای یک ششضلعی منتظم را مطابق شکل ۱ احاطه میکند. همان طور که در این شکل مشاهده میشود، پهنای پوشش ماهواره در دو راستای x و $\chi = \Delta \theta_x$) مشاهده میشود، پهنای پوشش ماهواره در دو راستای x و $\Delta \theta_x$) از روابط (۱) و (۲) میتوان محاسبه نمود:

$$\Delta \theta_x = \theta_{0x} (\frac{\sqrt{3}}{2} (P_x - 1) + 1)$$
 (1)

$$\Delta \theta_y = \theta_{0y} (3P_y + 1)/4 \tag{(7)}$$

$$\theta_{0} = \frac{\Delta \theta_{\chi}}{\frac{\sqrt{3}}{2}(P_{\chi}-1)+1} = \frac{4\Delta \theta_{y}}{3P_{y}+1}$$
(7)

 $\Theta_0 = \theta_{0x} = \theta_{0y}$ که $_{00} = \theta_{0x} = \theta_{0y}$ آنتن بوده و $_{0y} = \theta_{0x} = \theta_{0x}$ است. اگر چه پهنای پوشش ماهواره جزو نیازمندیهای سیستمی ماهواره است، ولی با توجه به رابطه بالا بعد از طراحی مفهومی محموله برای اینکه سطح مقطع پرتوهای نقطهای دایروی باشد، پهنای پوشش ماهواره ممکن است نیاز به تصحیحات جزئی داشته باشد. با توجه به پهنای پوشش ماهواره و تعداد پرتوها، پهنای هر پرتو $^{(0)}$ به دست آمد. همچنین، برای برقراری رابطه پرتو $^{(0)}$ ، عدد $_{00} = 0$ به دست آمد. همچنین، برای برقراری رابطه مشید ($^{(0)})$ ، عدد $_{00} = 0$ به دست آمد. همچنین، برای برقراری رابطه مطعیهای مجاور در دو راستای x و y_{dx} و y_{dy} را از روابط منعیهای مجاور در دو راستای x و y_{dx} و y_{dy} را از روابط مند می زیر می توان محاسبه نمود:

$$\theta_{dx} = \frac{\sqrt{3}}{2}\theta_0 = \frac{\Delta\theta_x}{P_x + 0.15} \tag{(f)}$$

$$\theta_{dy} = \frac{3}{4}\theta_0 = \frac{3\Delta\theta_y}{3P_y + 1} \tag{(a)}$$

با استفاده از این روابط، فاصله بین پرتوهای مجاور در راستای x و y به ترتیب برابر °۰/۹۸ و °۰/۸۵ است.

برای یک ماهواره ظرفیت بالا دو لینک رفت و برگشت ^۲ تعریف میشود. در لینک رفت، ارتباط ازایستگاه مرکزی ^۳ به ماهواره و سپس از ماهواره به کاربران برقرار میشود. در لینک برگشت ارتباط از کاربران به ماهواره و سپس از ماهواره به ایستگاه مرکزی است. با توجه به محدودیت در تأمین توان الکتریکی برای ماهواره و همچنین محدودیت سایز و دقت نشانهروی آنتن کاربران، تحلیل بودجه لینک پایینروی رفت (ماهواره به کاربران) از اهمیت بالاتری برخوردار است.

شکل ۱. پارامترهای هندسی پرتوهای نقطهای

طبق محاسبات انجام شده برای بودجه لینک پایینروی رفت در این ماهواره، حداقل بهره در لبه ناحیه پوشش برای فرستندگی در لینک رفت، dBi ۴۲، در نظر گرفته شده است. قطر آنتن کاربران m ۷/۷ با بازدهی ۰/۶۵ فرض شده است. دمای نویز سیستم گیرنده زمینی کاربران K ۳۰۶ فرض شده و در نتیجه سیستم گیرنده زمینی کاربران K ۶۰۶ فرض شده و در G/T برابر S/۴۶ dB/K به دست آمده است. ۴۹۳/۶ و ۶۳.۵۶ و دست آمده از تحلیل بودجه لینک به ترتیب برابر dB ۶۳.۵۶ و پهنای باند ۱۳/۷۳ dB ۲۵۰ برابر ۵/۶۲ dB

توان اختصاص داده شده به چنین محمولهای که قابلیت ایجاد ۲۰۰ پرتو نقطهای با بهره dBi ۴۲ و توان خروجی ۲۵۰ را دارد در حدود ۵۷ kw است. حدود ۲۰۰۰ از این توان مربوط به فرستنده لینک پایینروی برگشت و حدود ۲۰۰۰ مربوط به تکرار کننده است.

5 Galeway I Folward Illik	
4 Effective isotropic radiated power 2 Return link	

۳- چالشهای طراحی و پیادهسازی یک آرایه فازی چند پرتوه

برای داشتن بهره تشعشعی بالا با توجه به الزامات بخش قبل، آرایهای با تعداد المانهای بالا و ابعاد بزرگ مورد نیاز است. به همین دلیل، کاهش ابعاد پنجره تشعشعی یکی از چالشهای مهم در طراحی آنتن محسوب میشود.

تغذیه یک آنتن آرایهای با تعداد المان بالا بدون تقسیم آرایه به تعدادی زیرآرایه امکانپذیر نخواهد بود. در صورتی که آرایه به صورت موزاییکی به تعدادی زیرآرایه تقسیمبندی شود، افزایش فاصله بین المانهای تشعشعی (که هم اکنون زیرآرایهها هستند)، باعث ظهور گریتینگ لوبها در ناحیه رؤیت آنتن خواهد شد. حذف گریتینگ لوبها چالش دیگری است که باید درصدد تقابل با آن برآمد.

در یک شبکه شکلدهی پرتو مایکرویوی که قابلیت ایجاد چندین پرتو تشعشعی را به صورت همزمان برای آرایه ایجاد می-کند، بحث تعامد پرتوها مسأله با اهمیتی است که مانع از تزویج پرتوها شده و آنها را از یکدیگر ایزوله می کند. در ادامه توضیح داده خواهد شد که فاصله زاویهای بسیار کم بین پرتوهای مجاور، شرایط سختی برای تعامد شبکه شکلدهی پرتو ایجاد خواهد کرد و باید راهکارهایی برای طراحی آن پیدا نمود.

۳-۱- کاهش ابعاد پنجره تشعشعی آنتن

ابعاد پنجره تشعشعی آرایه به بازدهی پنجره هر المان، توزیع دامنه المانها، و همچنین بهره تشعشعی آرایه بستگی دارد. کاهش بهره تشعشعی با استفاده از تکنیک تقسیم پرتوهای نقطهای به زیرپرتوها امکانپذیر است [7]. در این روش، هر پرتو به تعدادی زیرپرتو (مثلا چهار زیرپرتو) مطابق شکل (۱) تقسیم میشود. فرکانس کاری این زیرپرتوها با فرکانس کاری پرتو اصلی یکسان است. بهره تشعشعی در لبه ناحیه پوشش برای این زیرپرتوها با پرتو اصلی برابر است. فقط ماکزیمم بهره تشعشعی زیرپرتوها از پرتو اصلی کمتر است. به عبارت دیگر، زیرپرتوها هموارتر و پهن تر بوده و سطح کانتوری آنها پایین تر است. منظور از سطح کانتوری،

1 Overlapped sub-arrays 2 Sub-array factor

3 Sinc function

نسبت سطح توان ماکزیمم به سطح توان در لبه ناحیه پوشش است.

برای مثال، برای پرتوی متشکل از چهار زیرپرتو، در صورتیکه کاهش ماکزیمم بهره تشعشعی به اندازه dB ۳ در زیر-پرتوها مد نظر باشد، سطح کانتوری در زیر پرتوها به همان نسبت باید کاهش پیدا کند. مثلا اگر سطح کانتوری پرتو اصلی ۴ dB است، سطح کانتوری زیرپرتو باید dB ۱ باشد.

استفاده از تکنیک زیرپرتو الزامات طراحی آنتن چندپرتوه، از جمله ماکزیمم بهره تشعشعی، فاصله بین پرتوهای مجاور و تعداد پرتوها را تغییر می دهد. در صورت استفاده از چهار زیرپرتو، فاصله بین زیرپرتوهای مجاور به نصف فاصله بین پرتوهای مجاور کاهش مییابد. به عبارت دیگر °0.43 = θ_{dys} , $\theta_{dys} = 0.49^\circ$. بهره مییابد. به عبارت دیگر ° $\theta_{dys} = 0.43^\circ$, بهره تشعشعی در لبه پوشش هر زیر پرتو طبق بخش ۲ برابر = G_{EOC} است. 42dBi و ماکزیمم بهره هر زیرپرتو برابر $g_{max} = 43dBi$ است. در شکل ۱، زیرپرتوها با دایرههای نقطهچین آبی مشخص شدهاند و هر پرتو متشکل از ۴ زیرپرتو است.

۳-۲- حذف گریتینگ لوبها

برای حذف گریتینگ لوبها در آرایهای متشکل از تعدادی زیرآرایه، راهکارهای مختلفی وجود دارد. با استفاده از زیرآرایههای با همپوشانی^۱، گریتینگ لوبها با کمک فاکتور زیر آرایه^۲ مستطیلی، فیلتر شده و حذف میشوند. فاکتور زیرآرایه مستطیلی با تحریک المانهای زیرآرایه متناسب با تابع سینک^۳ ایجاد میشود. هر چه تابع سینک گسترش یافتهتر باشد، فاکتور زیرآرایه میشود. هر چه تابع سینک گسترش یافتهتر باشد، فاکتور زیرآرایه میشود. اور چه تابع سینک گسترش یافته در باشد، فاکتور زیرآرایه میشود. اور چه تابع سینک گسترش یافته در باشد، فاکتور زیرآرایه میشود. این تابع سینک، علاوه بر زیرآرایه اصلی، المانهای مجاور آن نیز باید تحریک شوند. روش زیرآرایههای همپوشانی شده در حذف گریتینگ لوبها مؤثر است ولی شبکه شکلدهی پرتو (BFN⁴) آن بسیار پیچیده است. [10] ,[9]

روش مؤثر دیگری که برای حذف گریتینگ لوبها وجود دارد و شبکه شکلدهی پرتو آن نسبتا سادهتر است، استفاده از زیر-آرایههای در میان هم فرورفته^۵ است. عباسپور در [9] یک آرایه

⁴ Beam forming network

⁵ Interleaved sub-arrays

فازی صفحهای متشکل از پچهای مایکرواستریپی که زیرآرایههای آن فقط در یک راستا در میان هم فرو رفتهاند، را طراحی نموده و تست کرده است. این طراحی برای یک آنتن با پرتو سوییچ شوندهٔ سهحالته با پهنای اسکن °۱۰ ± قابل استفاده است. دکتر چو¹ [12] یک آرایهٔ صفحهای که زیرآرایههای آن در یک راستا در میان هم فرورفتهاند را طراحی کرده است. در این مرجع، هر زیرآرایه با یک ماتریس باتلر^۲ [13] جداگانه و فاز مشخص تحریک می شود.

شکل (۲)، یک آرایه خطی با زیرآرایههای در میان هم فرو-رفته را نشان می دهد. هر زیرآرایه با یک شبکه شکل دهی پرتو زیرآرایه (SABFN³) تغذیه می شود. این آرایه از یک هسته مرکزی متشکل از زیرآرایههای در میان هم فرورفته و تعدادی المان حاشیهای در دو سمت هسته تشکیل شده است. این المان-های حاشیهای از المانهای اصلی تغذیه می کنند و سطح دامنه آنها و هم چنین المانهای اصلی تغذیه کننده آنها پایین تر از المانهای مستقل هسته است. این توزیع غیریکنواخت دامنه در آرایه باعث کاهش سطح پرتوهای کناری (SLL⁴) می شود. به این ترتیب، نسبت توان سیگنال اصلی به سیگنال تداخل^۵ (S/I) افزایش می-یابد. در این مقاله، رویکرد مورد نظر برای حذف گریتینگ لوبها استفاده از تکنیک زیرآرایههای در میان هم فرورفته است.

برای حذف گریتینگ لوبها در دو راستای x و y ، در یک آرایه صفحهای، زیرآرایهها باید در هر دو راستای x و y چینش در میان هم فرورفتگی داشته باشند. فاکتور آرایه (AF) صفحهای متشکل از زیرآرایههای در میان هم فرورفته در دو راستای x و y بر اساس رابطه کلی AF مندرج در [14] و [15]، از رابطه (۶) محاسبه می شود:

$$\begin{aligned} AF &= \\ \sum_{a=1}^{N_{sx}} AF_{subx}(a) e^{i\psi(\alpha_{xi},a) + 2\pi i(a-1)d_x u/\lambda} \times \\ \sum_{b=1}^{N_{sy}} AF_{suby}(b) e^{i\psi(\alpha_{yi},b) + 2\pi i(b-1)d_y v/\lambda} \end{aligned}$$

در این رابطه، $(a) = AF_{suby}(b)$ و $(AF_{suby}(b) = AF_{subx}(a)$ فاکتور زیرآرایه در جهات x و y هستند. پارامترهای a و b اندیس زیرآرایه در جهات d_y و d_x ، y و N_{sx} ، y و x و x N_{sy} و x

1 Chou 2 Butler matrix 3 Sub-array beam forming network

 $v = y = sin\theta \cos\varphi$ و v = y و $u = sin\theta \cos\varphi$ و $u = sin\theta \cos\varphi$ و $\psi(\alpha_{yi}.b)$ و $\psi(\alpha_{yi}.b)$ نشان $\sin\theta \sin\varphi$ هستند. پارامترهای ($\alpha_{xi}.a$) و $\psi(\alpha_{yi}.b)$ و دمنده اختلاف فازهایی هستند که باید به ورودی SABFN ها در دو راستای x و y اعمال شوند و از رابطه (Y) و (A) محاسبه می شوند[17]:

$$\psi(\alpha_{xi}, a) = -\frac{2\pi(a-1)d_x \sin(\theta_{ax})}{\lambda} \tag{Y}$$

$$\psi(\alpha_{yi}, a) = -\frac{2\pi(a-1)d_y \sin(\theta_{\alpha y})}{\lambda} \tag{A}$$

$$AF_{sub_{x}}(a) = \sum_{q_{x}=1}^{N_{x}} B_{x}(q_{x}) e^{-\frac{2\pi i \alpha_{x}(q_{x}-1)}{P_{x}} + 2\pi i (q_{x}-1)N_{sx}d_{x}u/\lambda}$$
(9)

x در این رابطه، q_x اندیس المان در هر زیرآرایه در جهت x است، و از ۱ تا N_x تغییر می کند. N_x و N_x تعداد المانها در هر زیرآرایه به ترتیب در جهات x و y است. (q_x) دامنه تحریک المان q_x ام از زیرآرایهٔ aام در هر سطر است، و (q_y) دامنهٔ $AF_{suby}(b)$ دامنهٔ aام در هر ستون است. $(a_x) (q_y)$ دامنهٔ aریک المان q_y ام از زیرآرایهٔ aام در هر ستون است. $(a_x) (q_y)$ دامنهٔ aریک المان q_x ، $n \cdot N_x$ ، n_x ، q_x سطر است. $(a_x) (q_y)$ دامنهٔ aریک المان q_y ام از زیرآرایهٔ aام در هر ستون است. $(a_x) (a_y) (a_y) (b_x)$ در معادانه با تعویض a_x ، $n \cdot N_x$ ، N_{sx} ، q_x و n_x ، $n \cdot N_x$ ، N_x ، N_x ، N_x ، N_y (q_x) به $B_x(q_x)$ در معادانهٔ (۹) با q_y ، N_y ، N_y ، N_y ، n_y و (q_y) به دست آید.

پارامتر α_x که متناسب با اندیس پرتو (α_{xi}) است، از رابطه (۱۰) محاسبه می شود[۱۲]:

$$\alpha_x = \alpha_{xi} - (P_x + 1)/2 \tag{(1)}$$

4 Side lobe level

5 Carrier to interference ratio

تغذیه المانهای حاشیهای بدین صورت است که المانهای حاشیهای دست راستی از المانهای اول زیرآرایهها (به ترتیب از چپ به راست)، و المانهای حاشیهای دست چپی از المانهای آخر زیرآرایهها (به ترتیب از راست به چپ) توسط تقسیمکنندههای توان، تغذیه میکنند. فاز المانهای حاشیهای بر اساس ثابت نگاه داشتن جهت پرتوها استخراج شده و مطابق روابط (۱۱) و (۱۲) است:

$$\Delta \varphi_{x_right} = \begin{cases} (-2\alpha_{xi}+1)\frac{\pi}{M_x}; & N_x: even\\ (-2\alpha_{xi}+1+M_x)\frac{\pi}{M_x}; & N_x: odd \end{cases}$$
(11)

$$\Delta \varphi_{x_left} = \begin{cases} (2\alpha_{xi} - 1)\frac{\pi}{M_x}; & N_x: even\\ (2\alpha_{xi} - 1 - M_x)\frac{\pi}{M_x}; & N_x: odd \end{cases}$$
(17)

در این روابط، $\frac{P_x}{N_x} = \frac{P_x}{N_x}$ است. مشخص است که اختلاف فازهای المانهای حاشیهای به اندیس پرتو وابستهاند. از روابط (۱۱) و (۱۲) میتوان نتیجه گرفت که M_x اختلاف فاز متفاوت بسته به اندیس پرتو، باید ایجاد شده و برای تغذیه المانهای حاشیهای استفاده شوند.

از روابطی که در این بخش ذکر شد برای شبیهسازی، تحلیل و طراحی یک آرایه فازی صفحهای با زیرآرایههای در میان هم فرورفته استفاده شده است.

شکل ۲. آرایههای متشکل از زیر آرایههای در میان هم فرو رفته، با تعداد ۵ زیر آرایه ، ۳ المان در هر زیر آرایه و ۴ المان جانبی

۳-۳- تعامد پرتوها

در یک آرایه فازی چند پرتوه، برای جلوگیری از کوپلینگ پرتوها روی یکدیگر، شبکه شکلدهی پرتو باید بتواند پرتوهایی متعامد ایجاد نماید. یعنی ضرب نقطهای هر زوج از بردارهای تحریک المانهای آرایه که مربوط به پرتوهای مختلف هستند، باید برابر صفر باشد. برای برقراری شرط تعامد و صفر شدن ضرب نقطهای هر زوج از بردارهای تحریک، رابطه (۱۳) برای فاصله زاویهای بین پرتوهای مجاور ($\Delta sin\theta_{peak}$) باید برقرار باشد [۱۵] . مشابه این رابطه در جهت y نیز برقرار است.

$$\Delta sin\theta_{peak_x} = \lambda/(P_x d_{sx}) = \lambda/(P_x N_{sx} d_x) \qquad (17)$$

در این رابطه، d_{sx} فاصله بین بخشهای تشعشعی آرایه است، که در آرایهای با زیرآرایههای در میان هم فرورفته، مطابق شکل (۲)، این فاصله برابر $N_{sx}d_x$ است. برای آنتنی که قرار است زاویه دید محدود داشته باشد، فاصله زاویهای بین پرتوهای مجاور کوچک است. در صورت استفاده از تکنیک زیرپرتو، این فاصله زاویهای بسیار کوچکتر میشود و شرایط سختی را برای تعامد پرتوها ایجاد می کند. در این صورت با توجه به ثابت بودن تعداد پرتوها، تعداد زیرآرایهها باید بالا باشد. در نتیجه برای ثابت ماندن بهره تشعشعي، تعداد المانهاي هر زيرآرايه كوچك مي شود و ممکن است با تعداد پرتوها برابر نباشد. در این شرایط از ماتریس باتلر به عنوان SABFN نمی توان استفاده نمود. افزون بر اینکه المانهای حاشیهای نیز با فازهای مخصوصی (بسته به پرتو) باید توسط این SABFN تغذیه شوند. در ادامه کار و در بخش بعدی، طراحی یک SABFN جدید برای تغذیه آرایهای با زیرآرایههای در میان هم فرورفته که تعداد المانهای هر زیرآرایه به ناچار با تعداد يرتوها بايد نابرابر باشد، ارائه مي شود.

۴- طراحی و سنتز آرایه فازی

پیرو راهکارهایی که برای غلبه بر چالشهای یک آرایه فازی چند پرتوه برای ماهواره GEO در بخش قبل مطرح شد، نیازمندیهای طراحی آنتن از آنچه در بخش ۲ مورد اشاره قرار گرفت، به مقادیر مندرج در جدول (۱) تغییر پیدا کرد.

با استفاده از روابط فاکتور آرایه و با در نظر گرفتن آنتن پچ مایکرواستریپی به عنوان المان تشعشعی، آرایهای صفحهای متشکل از زیرآرایههای در میان هم فرورفته در دو بعد، توسط نرمافزار مطلب⁽ شبیهسازی و تحلیل شد. با در نظر گرفتن شرط تعامد در رابطه (۱۳) و همچنین با توجه به نیازمندیهای جدول (۱)، مقادیر بهینه برای پارامترهای آرایه مطابق جدول (۲) محاسبه شده است.

جدول ۱: نیازمندیهای طراحی آنتن چند زیر پر توه

مقدار در راستای عرض جغرافیایی	مقدار در راستای طول جغرافیایی	پارامتر
$\Delta \theta y = 8.81^{\circ}$	$\Delta \theta x = 10^{\circ}$	پهنای پوشش
$P_{y} = 20$	$P_{x} = 20$	تعداد زيرپرتوها
$\theta_{\rm dys} = 0.43^{\circ}$	$\theta_{dxs} = 0.49^{\circ}$	فاصله بين زيرپرتوها
$G_{EOC} = 42 dBi$		بهره تشعشعی در لبه ناحیه پوشش هر پرتو
1d1	В	سطح كانتورى
$G_{max} = 43 dBi$		ماکزیمم بهره تشعشعی هر پرتو
C/I = 8dB		نسبت توان سیگنال اصلی به توان تداخل
19.7 GHz		فرکانسی مرکزی

جدول ۲. پارامترهای آرایه طراحی شده

مقدار	پارامتر	مقدار	پارامتر
Nsy=8	تعداد زیرآرایهها در هر	Nsx=8	تعداد زیرآرایهها در
	ستون		هر سطر
Nw-4	تعداد المانهای هر	Nx=4	تعداد المانهای هر
INY-4	زیرآرایه در هر ستون		زیرآرایه در هر سطر
Nalay-16	تعداد المانهای	Nskx=16	تعداد المانهای
INSKY=10	حاشیهای در هر ستون		حاشیهای در هر سطر
0.8λ	فاصله بين المانهای	0.72λ	فاصله بين المانهاي
	تشعشعی در هر ستون		تشعشعی در هر سطر

نتایج تحلیل پرتو تشعشعی آرایه طراحی شده، در شکل (۳) نشان داده شده است. این شکل، دایرکتیویته پرتوهای نقطهای در صفحه قطری آرایه یعنی $\varphi = 43^{\circ}$ را نشان میدهد. در این صفحه، SLL بسیار پایین و برابر ۳۴/۲ dB ۲۴/۲ است. مقدار SLL در بدترین حالت و در صفحه $\varphi = 0^{\circ}$ ، به ۱۷/۱ dB مرسد که الگوی تشعشعی پرتوها در این صفحه رسم نشده است. در این

تحلیل، مبدا مختصات در محل تقاطع قطرهای صفحه مستطیلی آرایه در نظر گرفته شده است. مشاهده می شود که نیازمندیهای بهره مورد نیاز در لبه زیرپرتوها و همچنین فاصله بین زیرپرتوها برآورده شده است.

۵- محاسبه نسبت سطح سیگنال به تداخل و ظرفیت کانال

نسبت توان سیگنال اصلی به توان سیگنال های تداخل (S/I) یک عدد شایستگی برای آرایهٔ چندپرتوه است و میزان تداخل سلول های هم کانال را در هر سلول مشخص می کند. برای محاسبهٔ S/I، مکان سلول مورد نظر باید مشخص شود. پس از تعیین مکان سلول، I/S برای هر صفحهٔ ϕ ثابت، به ازای تغییرات زاویه (θ) در آن سلول، محاسبه می شود. بنابراین، با تعیین مختصات (θ · θ) نقاطی که داخل سلول قرار دارند، سطح سیگنال اصلی و تداخل در هر یک از این نقاط، قابل محاسبه است.

نسبت توان سیگنال اصلی به توان سیگنالهای تداخل، در یکی از سلولهای مرکزی که در شکل (۱) با دایره سبز رنگ مشخص شده است، در صفحات φ ثابت مختلف بر حسب زاویه θ محاسبه شده است. سلولهای هم کانال این سلول در شکل (۱) با دایرههای قرمز رنگ نشان داده شدهاند. نتایج محاسبه I/S بر حسب زاویه θ در صفحات φ ثابت مختلف در شکل (۴) رسم شده است. نتایج نشان می دهند که S/I در بدترین حالت یعنی لبههای سلول از dB ۸ بیشتر است.

1 MATLAB

برای بررسی کیفیت سیگنال، نسبت سطح سیگنال به نویز و تداخل را میتوان توسط رابطه (۱۴) محاسبه نمود[۲]:

$$\frac{S}{N+I} = -10\log\left(10^{-\frac{0.1S}{N}} + 10^{-\frac{0.1S}{I}}\right)$$
(14)

S/N از بودجه لینک و S/N از بودجه لینک و S/N
محاسبه شده در نمودارهای شکل (۴)، در بدترین شرایط S/N+I
برابر dB ۷ به دست میآید، و با حاشیه dB ۱/۳، لینک پایین روی ماهواره به کاربران بسته می شود.

شکل ۴. S/l محاسبه شده در یک سلول مرکزی بر حسب زاویه θ برای صفحات φ ثابت مختلف

ظرفیت لینک HTS با در نظر گرفتن رابطه شانون [16] از رابطه (۱۵) محاسبه می شود:

$$C = Ns. BW. \log_2(1 + \frac{s}{N+I}) \tag{14}$$

در این رابطه، Ns و BW به ترتیب تعداد سلولهای ناحیه پوشش و پهنای باند هر سلول هستند. مطابق این رابطه، ظرفیت لینک برابر ۶۴/۷ Gbps به دست میآید.

۶- شبکه شکلدهی پرتو

در این بخش، شبکه شکلدهی پرتو جدیدی با هدف رفع چالشهای بحث شده در بخش قبل و همچنین متناسب با آرایه تحلیل شده در این بخش، طراحی شده است. تفاوت BFN طراحی شده در این مقاله با ماتریس باتلر در دو مورد است: (۱) نابرابر بودن تعداد درگاههای پرتو و تعداد درگاههای آرایه به دلیل دو شرط فاصله کوچک بین زیرپرتوها و تعامد زیرپرتوها همان طور که شرط فاصله کوچک بین زیرپرتوها و تعامد زیرپرتوها همان طور که در بخش ۳–۲ شرح داده شد، و (۲) امکان تحریک المانهای حاشیه ی آرایه توسط این BFN به نحوی که SLL کاهش پیدا کند.

این BFN قابلیت تغذیه یک سطر یا یک ستون آرایه را داراست و خود از تعدادی SABFN تشکیل شده است. SABFNها خود سه دسته هستند: دسته اول وظیفه تغذیه المانهای یک زیرآرایه و المانهای حاشیهای دست راستی، دسته دوم وظیفه تغذیه المانهای یک زیرآرایه و المانهای حاشیهای دست چپی، و دسته سوم وظیفه تغذیه سایر المانهای زیرآرایه را بر عهده دارند.

فاز المانهای هسته آرایه و المانهای حاشیهای از روابط مندرج در بخش ۲ به دست میآید و متناسب با آنها SABFN طراحی میشود. شکل (۵)، بلوک دیاگرم طراحی شده برای SABFN نوع ۱ که قابلیت ایجاد ۲۰ زیرپرتو تشعشعی به صورت همزمان داشته باشد را برای آرایه سنتز شده در بخش قبل نشان میدهد.

همان طور که در روابط (۱۱) و (۱۲) ذکر شد، المان های حاشیه ای بسته به اندیس پرتو با Mx اختلاف فاز متفاوت باید تغذیه شوند. بنابراین، پورت های پرتو^۱ باید به Mx دسته پرتو در راستای x و My دسته پرتو در راستای y تقسیم شوند. طبق نتایج به دست آمده از سنتز آرایه که در جدول ۲ درج شده، به دست آمده از سنتز آرایه که در جدول ۲ درج شده، مشخص شدهاند. مطابق این بلوک، اجزای اصلی SABFN، هایبرید مشخص شیفت دهنده فاز، مدار تقاطع^۲ و تقسیم کننده توان هستند.

1 Beam ports

2 Cross over

۷- نتیجهگیری

در این مقاله، یک آنتن آرایه فازی چند پرتوه در باند Ka برای کاربرد در محموله یک HTS در مدار زمین آهنگ طراحی شد. برای کاهش ابعاد پنجره تشعشعی آرایه از تکنیک زیر پرتو استفاده شد به نحوی که بهره تشعشعی در لبه ناحیه پوشش زیر پرتو ثابت مانده و بهره تشعشعی ماکزیمم هر زیر پرتو نسبت به پرتو اصلی کاهش یافته است. بدین ترتیب، آرایه برای ایجاد به پرتو اصلی کاهش یافته است. بدین ترتیب، آرایه برای ایجاد ۲۰×۲۰ زیر پرتو تشعشعی در ناحیه پوشش و دستیابی به بهره dt ۲۶ در لبه ناحیه پوشش طراحی شده است. سطح تقاطع زیر پرتوها برابر dB ۱ در نظر گرفته شد.

برای حذف گریتینگ لوبها، آرایه به زیرآرایههای در میان هم فرورفته تقسیم شد. شبکه شکلدهی پرتو جدیدی در این مقاله طراحی شد که با وجود فاصله زاویهای بسیار کم بین زیرپرتوها که °۶۹/۰ در راستای x و °۶۴/۰ در راستای y است، توانست شرط تعامد زیرپرتوها را برآورده سازد. با در نظر گرفتن شرط تعامد، شبکه شکلدهی پرتو متشکل از ۸ مدار SABFN برای تحریک زیرآرایههاست.

در SABFN طراحی شده، تعداد پورتهای پرتو (که برابر ۲۰ است) با تعداد المانهای هر زیرآرایه (که برابر ۴ است) یکسان Urbanec المانهای هسته آرایه تغذیه می کند و بدین ترتیب با ۱۹ المان حاشیهای در هر سطر و ستون، LLL در بدترین حالت ۱۹ المان حاشیهای در هر سطر و ستون، LLL در بدترین حالت ۱۹ المان حاشیهای در هر محاقل مقدار خود یعنی dB ۸ رسید.

بلوک دیاگرام طراحی شده برای SABFN متشکل از هایبریدهای [°]۱۸۰، مدارهای تقاطع، شیفت دهندههای فاز و تقسیم کنندههای توان است. پیشنهاد می شود برای تحقق این SABFN در باند Ka از فناوری ¹SIW استفاده شود [17]. مدار هایبرید نیم مود طراحی شده در پژوهش انجام شده توسط لیو^۲ هایبرید نیم مود طراحی شده در پژوهش انجام شده توسط لیو^۲ [۱۸] ، همچنین مدار تقاطع و شیفت دهنده فاز پیشنهاد شده در [19] و [20] توسط جرافی^۳ و اوربانک^۴ گزینههای مناسب برای طراحی و ساخت SABFN هستند.

دوفصلنامه علوم، فناوری و کاربردهای فضایی — سال سوم، شماره اول، بهار و تابستان ۱۴۰۲/ 🛛 ۱۱

تعارض منافع هیچگونه تعارض منافع توسط نویسندگان بیان نشده است.

مراجع

[1] R. Gaudenzi, P. Angeletti, D. Petrolati, etc. al., "Future technologies for very high throughput satellite systems", International journal of satellite communications and networking. pp. 1-21, July, 2019.

[2] H. Fenech, S. Amos, A. Tomatis, V. Soumpholphakdy, "High throughput satellite systems: an analytical approach," *IEEE transactions on aerospace and electronic systems*, vol. 51, No. 1, Jan. 2015.

[3] M. Schneider, C. Hartwanger, H. Wolf, "Antennas for multiple spot beam satellites," *CEAS space J.* springer, 2011.

[4] S. Rao, L. Shafai, S. Sharma, *Handbook of reflector antennas and feed systems, applications of reflectors, Vol. III.* Artech house, 2013

[5] J. Lian, Y. Ban, Q. Yang, B. Fu, Z. Yu, and L. Sun, "Planar millimeter-wave 2-D beam-scanning multibeam [18] B. Liu, W. Hang, "Half mode SIW (HMSIW) 3dB coupler," *IEEE Microwave and wireless components letter*, vol. 17, No. 1, pp. 22-24, 2007.

[19] T. Djerafi, K. Wu, "60 GHz substrate integrated waveguide crossover structure," *proceeding of the 39th European microwave conference*, EuMA, 2009.

[20] T. Urbanec, J. Lacik, "Compact size substrate integrated wave guide phase shifter," *26th Conference radioelektronika*, 2016.

COPYRIGHTS

© 2023 by the authors. Licensee Iranian Space Research Center of Iran. This article is an open access article distributed under the terms and conditions of the Creative Commons Attribution 4.0 International (CC BY 4.0) (https://creative.commons.org/licenses/by/4.0/) array antenna fed by compact SIW beam-forming network," IEEE transactions on microwave theory and techniques, vol. 66, issue 3, pp. 1299-1310, 2018.

[6] J. Lian, Y. Ban, H., YJ. Guo, "Uniplanar beamforming network employing eight-port hybrid couplers and crossovers for 2-D multibeam array Antennas," IEEE transactions on microwave theory and techniques, vol. 68, issue 11, pp. 4706-4718, 2020.

[7] O. Kilic, A. Zaghloul, "Antenna aperture size reduction using subbeam concept in multiple spot beam cellular satellite systems", *Radio science*, 44, 2009.

[8] R. Mailloux, "Phased array theory and technology", *Proceedings IEEE*, vol. 70, No. 3, 1982.

[9] R. Mailloux, "An overlapped Subarrays for limited scan applications", *IEEE transactions on antennas and propagation*, may 1974.

[10] Petrolati, Angelett, "A lossless beam-forming network for linear arrays based on overlapped sub-arrays," *IEEE transactions on antennas and propagation*, vol. 62, No. 4, 2014.

[11] A. Abbaspour_Tamijani, K. Sarabandi, "An Affordable Millimeter-Wave Beam-Steerable Antenna Using Interleaved Planar Subarrays," *IEEE transactions on antennas and propagation*, vol. 51, No. 9, 2003.

[12] HT. Chou, "An effective design procedure of multibeam phased array antennas for the applications of multisatellite/coverage communications", *IEEE transactions on antennas and propagation*, vol. 64, No. 10, 2016.

[13] JL. Butler, R. Lowe, "Beam Forming Matrix Simplifies Design of Electronically Scanned Antennas," *Electron Design*, vol. 9, pp.170–173, 1961.

[14] CA. Balanis, *Antenna Theory: Analysis Design*, Third Edition, John Wiley & Sons, Inc., 2005.

[15] AK. Bhattacharyya, *Phased array antennas, floquet analysis, synthesis, BFN, and active receive systems*, Wiley interscience, 2006.

[16] JG. Proakis, *Digital Communications*, 4th ed. Boston, Mc Graw Hill, 2001.

[17] X H. Wu, AA. Kishk, Analysis and design of SIW using efficient 2D hybrid method, Morgan & Claypool publishers, 2010.